

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 1.^r d'agost del 1933

SUMARI

A un quart de sis i un minut de la tarde s'obre la sessió, sota la Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Farreres i Duran, al senyor Conseller Primer, en defensa de l'estalvi.

Resposta del senyor Conseller Primer i rectificació del senyor Farreres.

Prec del senyor Ventosa i Calvell, al senyor Conseller Primer, sobre la pertorbació d'actes polítics.

Resposta del senyor Conseller Primer.

Rectificacions dels senyors Ventosa i Conseller Primer.

El senyor Dot fa un prec relacionat amb l'afet anterior.

Intervé, per allusions, el senyor Ventosa i Calvell.

Resposta del senyor Conseller Primer al senyor Dot.

Continuació del dictamen de la Comissió d'Economia referent a la creació d'una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu.

Es passa a la discussió de l'articulat.

Lectura d'un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana a l'article 1.^r, base 1.ª, del Projecte de Llei.

Es suspèn aquesta discussió.

Després d'unes manifestacions del senyor Conseller Primer, és aprovat, per unanimitat, el dictamen de la Comissió de Finances facultant la venda d'una parcel·la de terreny procedent de l'antiga Granja Experimental.

També; després d'unes manifestacions del senyor Conseller Primer, és aprovat, per unanimitat, el dictamen de la Comissió de Finances referent a l'aprovació d'un suplement de crèdit al Pressupost d'Obres Públiques.

Es reprèn la discussió referent a la creació d'una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu.

El senyor Ventosa i Calvell explica la posició de la Minoria de Lliga Catalana davant del Projecte de Llei.

Resposta del senyor Conseller d'Agricultura i Economia.

Intervenció del senyor Espanya, en nom de la Comissió, i rectificació dels senyors Ventosa i Calvell, Conseller d'Agricultura i Economia i Espanya.

En votació nominal és rebutjat el vot particular de la Minoria de Lliga Catalana, per 37 vots contra 10. Lectura d'una esmena a l'art. 1.er, signada per diversos senyors Diputats de la Majoria. Per tal d'estudiar l'esmena, la sessió és suspesa, a proposta de la Comissió. A tres quarts de vuit i deu minuts de la vetlla es reprèn la sessió. Es dona lectura al dictamen de la Comissió Especial referent a la primera part del Projecte de Llei Municipal de Catalunya. Ordre del dia per a la sessió de dimecres. S'aixeca la sessió a les vuit de la vetlla.

S'obre la sessió a un quart de sis i un minut de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Primer i Conseller d'Economia i Agricultura.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

En defensa de l'estalvi

El Sr. PRESIDENT: El senyor Farreres i Duran té la paraula.

El Sr. FARRERES I DURAN: Senyors Diputats: He d'adreçar un prec al senyor Conseller Primer, a la vegada Conseller de Finances, sobre un fet que les seves característiques bastarà que el plantegi d'una manera general. Pot ésser que en el fons d'aquesta qüestió, el Govern de la Generalitat té encara en algun dels seus aspectes, les seves atribucions tan limitades, que haurà d'acudir a organismes superiors; però en altres aspectes, mirats purament des del punt de vista social, des del punt de vista de l'estalvi de Catalunya, crec que ho podrà enfocar directament el nostre Govern. De totes maneres, sigui com sigui, crec que el fet a què em refereixo deu ésser denunciat. Fa molt de temps, senyors Diputats, que entitats bancàries de la nostra terra es lliuren a una propaganda intensiva en uns comptes que es diuen d'estalvi, i fan una propaganda semblant a la de les Caixes d'Estalvi pròpiament dites, les quals es regulen o s'han de regular almenys amb una organització especial que els obliga a no poder invertir diners en determinats papers de poca solvència i haver de destinar capital a fons de reserva, però que en el fons entraven en la seva constitució, en la seva funció, una garantia limitada, com totes les garanties, però sempre més efectiva que la del diner quan se'n disposa lliurement per a l'estalvi català. I aquests Bancs fan aquesta mateixa propaganda i algun d'ells fa una propaganda que jo en diria excessiva, oferint un interès superior fent quelcom més gran encara.

Tothom té dret a fer el reclam que entengui per convenient per tal d'aconseguir aportacions de diner, però no s'hi val que quan s'atansa una persona a la finestra d'un Banc i diu que porta un estalvi fet pesseta darrera pesseta i demana

una garantia, se li digui concretament que no ha de tenir cap por en la col·locació d'aquell diner, perquè encara que el Banc anés a la suspensió de pagaments, admetent aquesta hipòtesi extrema, aquella quantitat és una cosa sagrada i regulada d'una manera diferent que els altres comptes de la Banca; i això, dissortadament, no és cert. Es cert el que jo denuncio, però no el que ells afirmen i es dona el cas de què algunes entitats bancàries han passat per moments quelcom greus i han intensificat aquesta propaganda, encara que jo no vull concretar massa perquè em faig perfecte càrrec del lloc de responsabilitat que entranya el fet de pertànyer a una majoria governamental i perquè unes paraules determinades podrien posar en perill el crèdit d'una institució, i no és aquest el meu desig. Però sense concretar, he de dir que algunes entitats d'aquestes han arribat a l'extrem d'operar amb un gran capital, uns quants milions de capital català, dipositats en comptes d'estalvi, sense més garanties que les corrents.

Es precis que la gent sàpiga que el diner dipositat en els Bancs en comptes d'estalvi, encara que donin una llibreta, no té més garantia que la d'un compte corrent a la vista. Tindran sí, algunes traves als efectes del reintegre, però en definitiva estan en una situació pitjor que el compte correntista, perquè el compte correntista, en cas d'alarma, pot acudir a retirar el diner a la vista, mentre que en el compte d'estalvi pot trobar-se l'imponent, en el moment de pànic més fort, que no pot retirar el diner si no avisa amb vuit dies d'anticipació.

Això, senyors Diputats, és immoral i he de demanar si hi ha manera d'evitar que els Bancs operin amb comptes d'estalvi i fer que aquests no inspirin una excessiva confiança, confiança que no està del tot justificada. Per això caldria intervenir aquests petits comptes i, si més no, intervenir-los de forma que pel cap baix la banca que vulgui operar amb comptes d'estalvi pugui fer-ho, però que vingui obligada a portar una comptabilitat per separat i a oferir les garanties suficients per a garantir que aquell diner serà invertit en valors de l'Estat i en inversions sòlides, com hipoteques, o en altres que ofereixin les màximes garanties que es coneguin, i, encara, amb unes reserves suficients per a fer front amb un tant per cent ben crescut a tota eventualitat.

Es precis que no es doni el cas que s'ha donat a Catalunya — i no vull concretar tampoc, perquè el meu desig no és fer una tasca dissolvent, sinó constructiva —, de què milions i milions procedents del petit estalvi de Catalunya estaven dipositats en comp-

tes que es deia que eren sagrats i que en els moments en què s'hagueren de retirar foren més perjudicats que els dipòsits constituïts en altres comptes.

Jo crec que el nostre Govern trobarà la manera de fer que a Catalunya els comptes d'estalvi estiguin suficientment garantits, a fi de què els que tenen allà els seus estalvis per a fer front a un moment de necessitat, a una malaltia, no els passi en el successiu el que ja ha ocorregut altres vegades i torni a ésser un fet en el nostre país aquell esperit que feia que tothom lluités per a tenir una poma per la set, segons la dita popular.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: La qüestió plantejada pel meu estimat amic i company senyor Farreres i Duran, és una qüestió de veritable importància per a l'abast social que pot tenir.

Comprendrà, de totes maneres — ell ja ho ha dit així —, que es tracta d'un assumpte un xic delicat i en el qual unes paraules que poguessin ésser interpretades imprudentment podrien tenir una repercussió que cap de nosaltres desitja que tingui i que, per tant, li contesti amb la màxima discreció.

En aquest assumpte s'hi barregen, d'una banda, qüestions que depenen indubtablement del Govern de la República en quant fan referència a normes genèriques de l'ordenació bancària. Altrament, en la qüestió de l'estalvi poden interferir-s'hi facultats que per l'Estatut ens siguin atribuïdes. Cal veure, doncs, per mitjà d'un estudi detingut i acurat, quina ha d'ésser l'actuació de la Generalitat en aquest aspecte, bé sigui per ella mateixa, o bé recomanant el que sigui de justícia al Govern de la República, a base dels organismes constituïts a aquest fi.

El que sí puc assegurar al senyor Farreres i Duran, és que el Govern i el Conseller de Finances recullen aquest assumpte i que li donen tota la importància que té. Es fa així perquè ja he repetit diverses vegades en aquest saló, en nom del Govern, que nosaltres considerem que el petit estalvi ampliament sentit pel nostre poble, ha de merèixer per tots els Governs catalans la màxima atenció i la màxima preocupació.

El Sr. FARRERES I DURAN: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Farreres i Duran.

El Sr. FARRERES I DURAN: Solament per a agrair al senyor Conseller Primer les paraules mesurades amb les quals ha contestat el meu prec. No esperava menys d'ell i desitjaria estimular-lo, si cap, en aquesta promesa, que jo sé que és sincera, perquè la porti a terme com més aviat millor.

De la pertorbació d'actes polítics

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Senyors Diputats: Darrerament han vingut ocorreguent en la celebració d'actes de propaganda organitzats per la Lliga Catalana actes de pertorbació i violència. Dels que recordo, darrerament, s'esdevingué a Figueres,

en un míting nostrè i en una conferència del senyor Estelric; a Sant Feliu de Guíxols; a Sant Pol de Mar. I d'aquells en els quals he assistit personalment, l'acte que havia de celebrar-se a Martorell, que també fou interromput, i un altre acte, anunciat després, que va prohibir el Governador civil, i, darrerament, diumenge passat, un acte a Olot, en el qual, havent ocorregut una pertorbació inicial, es produïren discussions a conseqüència de les quals resultaren alguns lesionats.

Jo, malgrat el sentiment que aquests fets em produeixen, podria dir d'indignació, voldria descartar tot el que fos un sentiment personal i fins un sentiment de Partit per a enlairar-me a una posició més alta i més adequada a la transcendència d'aquest assumpte.

No he volgut intervenir quan he cregut que es podia tractar d'un acte esporàdic, aïllat, en el qual la manifestació de violència era provocada per un apassionament injustificat i de cap manera explicable, en el qual temps sols calia prendre en consideració totes les impureses i imperfeccions que es produeixen en els homes i moltes de les quals no poden evitar-se, però davant de la repetició dels fets crec que es planteja un problema greu per a l'exercici de tota la propaganda d'un Partit polític que representa avui, a Catalunya, un sector importantíssim de l'opinió catalana.

Jo no vull fer al senyor Pi i Sunyer l'ofensa de preguntar-li quin és el seu pensament i el seu criteri.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Ja el posarem de manifest.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Conec el criteri del senyor Pi i Sunyer, contrari a tot acte de violència i afirmatiu de la llibertat de tota propaganda i de l'exercici dels drets de la democràcia. Però, naturalment, una cosa és l'afirmació d'un criteri individual i l'altra cosa és l'afirmació d'aquest mateix criteri quan és el que l'afirma un governant, que no pot limitar-se a una declaració categòrica, sinó que ha d'afirmar amb els seus actes tot allò que és necessari per a traduir en realitat aquell convenciment seu. Podria dir-se, avui, potser, que no han estat traspassats encara aquells serveis que permetin al Govern de Catalunya la plenitud de facultats en aquesta matèria o en l'exercici d'aquells drets de ciutadania. Però hi ha un doble aspecte pel qual jo crec que he de dirigir-me al Govern de Catalunya. Un aspecte és el de què avui les autoritats, àdhuc aquelles que són nomenades pel Govern de Madrid, atenen i segueixen les vostres suggerències; un altra, és el de què vosaltres sou els directois i els representants d'un Partit polític, d'Esquerra Republicana de Catalunya, i, naturalment, els actes que puguin realitzar-se per gent que estiguin en convivència amb aquest Partit no poden ésser estranys a vosaltres i, per consegüent, jo tinc el dret de dirigir-me a vosaltres, com a homes de Partit, per a dir si, com tals homes de Partit, creieu que no sols haveu de proclamar la llibertat per a tothom de l'exercici dels drets que la Constitució i les Lleis ens confeïren a tots, sinó que també esteu disposats a imposar als vostres partidaris a què respectin els altres Partits en l'exercici d'aquest dret. El senyor Pi i Sunyer segurament m'ha de contestar d'una manera afirmativa i categòrica, però, naturalment, és neces-

sari que això es tradueixi en actes, perquè si els fets que han vingut produint-se en aquests darrers temps es repetissin, aleshores ens trobaríem a Catalunya que els actes de propaganda pacífica, enlloc d'ésser una noble exposició d'ideals contraposats, foren, si l'altre Partit atropellat reaccionava, una batalla campal, i, si no reaccionava, representarien el monopoli monstruós d'un Partit que vindria a exercir una Dictadura que fóra més odiosa encara que les altres Dictadures, perquè vindria embolcallada per l'hipocresia d'una democràcia que no tindria realitat. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*) Jo no vull, com dic, plantejar aquest cas amb un to de Partit; jo he de reconèixer — perquè m'agrada sempre reconèixer la veritat — que després dels fets ocorreguts a Olot s'han aplicat, pel Governador civil de Girona, sancions; però no n'hi ha prou en què sigui el mer executor material el que pugui ésser sancionat per l'acte de violència que hagi comès. Jo tinc la convicció, i tinc motius per a afirmar-ho, que en la preparació dels actes d'Olot, de la pertorbació de l'acte d'Olot, pot haver-hi intervingut una autoritat local, l'Alcalde, que després d'una hora i mitja d'haver ocorregut els fets, quan ja s'havien curat els ferits, quan el nostre company senyor Vallès i Pujals parlava amb el Comissari o el Cap de Policia de Girona comunicant-li l'ocorregut, contestava que encara no tenia cap notícia dels fets per l'autoritat municipal d'Olot. Jo no vull, avui, formular una acusació concreta, perquè m'agrada sempre que les acusacions vinguin amb proves, i jo em reservo formular-la més endavant si de cas els fets no segueixen el curs que haurien de seguir; però jo em limito a demanar al senyor Conseller Primer — i ho demanaria al senyor Conseller de Governació si fos aquí present — que miri d'informar-se, que mitjans té de fer-ho, de totes les intervencions anteriors, simultànies i posteriors als fets per part de l'autoritat local d'Olot, i que després d'això, si realment és veritat, si realment aquell criteri de condemnnació de la violència té tota l'energia que és necessària perquè pugui triomfar la realitat imposant-se a tots els obstacles que se li oposin, que prengui les determinacions i les mesures que cregui pertinents i adequades.

Jo voldria, senyors Diputats, que en aquesta qüestió que tant afecta al nostre poble, en el moment que anem a instaurar la nostra autonomia, sobretot en la vigília del traspàs de serveis d'Ordre Públic a la Generalitat de Catalunya, que el Partit que té la majoria compregués que és un Partit de Govern, i que si és un deure de tots els Partits de respectar l'exercici dels drets de ciutadania dels altres, el compliment d'aquest deure és molt més estricte encara per part d'un Partit que sigui de Govern i que mereixi governar, i voldria també que els que ocupen el Consell Executiu, tinguessin tota aquella decisió necessària per a comprendre que poden inspirar al nostre poble la confiança que el traspàs de serveis d'Ordre Públic pot representar per tothom una salvaguarda dels seus drets i que no constituirà pas en les vostres mans facultats que per a entronitzar una tirania o una dictadura de Partit, impeding-se als restants Partits que exercitin els drets que la Constitució i les Lleis els atribueixen. (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Contestant les paraules del senyor Ventosa i Calvell, jo he de començar fent, respecte a la qüestió de caràcter general de la llibertat de propaganda de tots els Partits polítics, una afirmació rotunda i categòrica. Aquesta afirmació és que és convenciment absolut del Govern de la Generalitat que ha d'ésser completament lliure l'exposició d'idees, que de cap de les maneres pot ésser minvada aquesta facultat, i que el Govern, per tant, ha de fer tot el que de la seva autoritat sigui possible per a fer respectar la llibertat d'exposició i de propaganda de tots els sectors d'opinió.

Després d'aquesta afirmació de caràcter general, contestant les primeres paraules del senyor Ventosa quan es referia a incidents anteriors a l'acte d'Olot, jo he de parlar ara concretament d'aquest acte. Jo he de dir que les nostres informacions, recollides de diverses autoritats, però totes elles coincidents, ens presenten els actes d'Olot en un aspecte una mica diferent de l'aspecte en què la volgut presentar el senyor Ventosa i Calvell. El senyor Ventosa i Calvell s'ha referit diferents vegades, al llarg del seu discurs, a la responsabilitat del Govern, per una banda, i a la responsabilitat del Partit polític d'Esquerra Republicana, per altra. Parlant després del que fa referència al Govern, jo he de rebutjar des d'aquest moment tot el que es refereix, en el discurs del senyor Ventosa i Calvell, a la suposició que nosaltres veníem a imposar una dictadura de Partit, perquè en els actes d'Olot no hi ha hagut cap intervenció del Partit d'Esquerra Republicana. (*Molt bé! en la Majoria.*) Si es volgués una demostració seria ben clara: entre tots els ferits i els detinguts, que n'hi ha diversos, n'hi ha que són del Bloc Obrer i Camperol i n'hi ha que són de la Lliga; no n'hi ha, en canvi, cap de l'Esquerra. Per tant, jo he de rebutjar absolutament la imputació que feia el senyor Ventosa i Calvell de què això es refereix a un acte del Partit d'Esquerra per a pertorbar la celebració d'actes del Partit de Lliga Catalana. En quan al fet concret, anant ja al que fa referència, no al Partit, sinó al Govern, es recordarà el senyor Ventosa i Calvell que divendres darrer es va acostar al Conseller de Governació i al que ara parla i els va indicar la sospita que ell podia tenir que hi hagués intenció de suspendre, no de pertorbar, de suspendre, el míting d'Olot; i aleshores, tant el Conseller de Governació com el que parla, van dir al senyor Ventosa que el seu criteri era el que he exposat abans: havia de deixar-se exposar lliurement totes les opinions i que, per tant ells farien les gestions oportunes davant de l'autoritat per tal que aquest acte no fos suspès. I, efectivament, aquestes gestions foren fetes i l'acte d'Olot no va ésser suspès i va començar a celebrar-se. Una vegada començat l'acte d'Olot, aleshores, efectivament, hi va haver per part d'alguns elements situats a la part alta del teatre, va haver-hi unes manifestacions de protesta, unes manifestacions d'hostilitat, i aleshores — i aquest és el punt concret al qual jo vull

referir-me, no donant-li tampoc una intenció política, perquè jo també voldria, com el senyor Ventosa i Calvell, elevar aquest assumpte i treure-li la part aquesta de la incidència purament personal, o local, de l'acte d'Olot, però que de totes maneres és necessari dir per a restablir les coses al lloc on estan — aleshores una sèrie d'elements de Lliga Catalana, joves la majoria, forasters a la població d'Olot, que estaven al teatre, varen pujar a la part alta del dit teatre i començaren els actes de violència com a contestació a les manifestacions d'hostilitat que hi havia hagut primer, i llavors es va produir la collisió, la topada, els incidents, no diré els més greus, però si els més importants de l'acte. Per això, quan el senyor Ventosa i Calvell em deia que no voldria fer-me l'ofensa de preguntar-me si era contrari a la violència, li he de dir que, efectivament, sóc en absolut contrari a utilitzar els procediments de violència, però li he de dir també que sóc contrari a la utilització d'aquests procediments tant si venen dels rengles comunistes com si venen dels rengles de Lliga Catalana. (*Molt bé! en la Majoria.*) Amb posterioritat a aquest acte, ha dit el senyor Ventosa i Calvell, que el senyor governador civil havia pres totes les mesures disciplinàries per a la condemna i càstic amb respecte als avalots del míting d'Olot. Jo he de dir, perquè vegi el senyor Ventosa i Calvell, ja que deia que aquestes autoritats que estaven sota el Govern de la República acataven les nostres suggerències, he de recordar al senyor Ventosa i Calvell que, efectivament, aquestes mesures no foren necessàriament preses després del míting d'Olot, sinó abans d'aquest míting amb ocasió dels incidents de Figueres i d'altres llocs, seguint ja precisament aquest mateix criteri d'autoritat del governador de Girona; tenint aquest convenciment que l'autoritat ha de permetre l'exposició de tots els criteris, va prendre ja aquestes mesures, i el mateix governador de Girona, com a conseqüència de l'acte d'Olot, ha obert una informació per a depurar fins el fons el que hagi passat. Per tant, al que fa referència a la nostra influència sobre les autoritats, completament ajustada al compliment del seu deure, hem de dir que nosaltres estem absolutament satisfets del procedir del senyor governador civil de Girona. Crec que per més que el senyor Ventosa i Calvell volgués extreure la nota, no podria — i recullo amb complaença les paraules del senyor Ventosa i Calvell —, fer una censura al governador civil de Girona per la seva actuació amb motiu dels actes celebrats a l'extingida província de Girona.

Em sembla haver contestat, dintre del to mesurat en què s'han de fer aquestes coses, la pregunta del senyor Ventosa i Calvell. Finalment, demanava quin era, en aquests moments del traspàs dels serveis d'Ordre Públic, la nostra opinió sobre la lliure exposició del pensament. Ja m'hi he referit al començament i al final del seu pensament, i ho exposaré novament: el nostre concepte de l'Ordre Públic la decisió inquebrantable del Govern, en aplicar l'ordre públic, quan estigui traspassat, és aquest: que es pugui fer la lliure exposició de les idees, una lliure exposició de la propaganda dels Partits polítics, allunyant

tot el que representi imposició i violència. (*Molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En efecte, dos o tres dies abans, tenint algunes notícies que fins a mi havien arribat, em vaig dirigir al senyor Conseller Primer i al senyor Conseller de Governació cridant-los l'atenció sobre els rumors de què es pretenia suspendre l'acte d'Olot. El senyor Conseller Primer i el senyor Conseller de Governació em varen contestar categòricament que això fóra absolutament intolerable.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Evident. (*Entra a la Cambra el senyor Conseller de Cultura.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Potser, per aquest criteri dels senyors Conseller Primer i de Governació, l'acte no fou suspès. Però, respecte de l'acte, l'autoritat local d'Olot va prendre tals disposicions que eren la preparació de l'acte de pertorbació i violència que es va produir: el canvi de local, imposat a darrera hora; l'organització d'un altre acte de repartiment de premis en la mateixa hora i en el mateix local en què abans havia de celebrar-se l'acte; els seus contactes amb els elements extremistes que varen intervenir en l'acte (*Rumors d'aprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*); la contesta quan se li va manifestar el que estava ocorrent en el teatre; la negació d'enviar la força pública; l'ocultació absoluta del Governador civil del que havia passat; la passivitat total i absoluta que vaig poder contemplar i que varen poder contemplar els meus companys, senyors Vallès i Pujals i Carreres i Artau, que es trobaven en aquell acte, dels agents de seguretat local, que estaven a l'escenari presenciant els fets d'una manera absolutament impassible. (*Rumors d'aprovació en la Minoria de Lliga Catalana i rialles en la Majoria.*) Però el senyor Conseller Primer em diu: els fets d'Olot no eren provocats pels elements d'Esquerra. Jo no vull entrar en això — he dit, senyor Conseller que no volia donar a aquesta intervenció un to d'atac de Partit, si li volgués donar, diria que en altres actes que han estat pertorbats, era per elements que notòriament no eren comunistes, com alguns dels que varen intervenir a Olot —. (*Rumors en la Majoria i assentiment en la Minoria de Lliga Catalana.*) I, per consegüent, una de les primeres coses que ha de tenir un Partit per imposar als altres Partits i a tots els elements, fins els més extremistes, el respecte dels drets de ciutadania i democràcia, és no donar ell l'exemple de pertorbació i no atiar ell a violència. (*Rumors en la Majoria.*) Però, en fi, deixem això, perquè, respecte la violència, el senyor Pi i Sunyer feia l'allusió que també aquesta violència havia estat emprada pels joves de Lliga Catalana. Jo li he de dir, al senyor Pi i Sunyer, el següent: Si la V. S. i jo resultés — és una hipòtesi absurda — que tinguéssim un dia una collisió i resultéssim lesionats, i això ocorregués a la casa de la V. S., segurament, fóra jo el responsable. En un míting, evidentment, que els que el van a pertorbar

són els responsables de la pertorbació que es faci, i jo dic que la condemnació de la violència no pot ésser el condemnar la violència, que consisteix en repellar una agressió injusta, que a repellar les agressions injustes hi estem disposats a fer-ho fins allí on arribin les nostres forces. (*Aplaudiments en els bancs de Lliga Catalana. Protestes en els bancs de la Majoria. Alguns senyors Diputats de la Majoria i de l'esmentada Minoria s'increspen. L'escàndol dura una estona. La Presidència imposa ordre.*)

El Sr. DOT: Les joventuts de la Lliga anaven armades.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Nosaltres podem dir que no hem pertorbat mai cap acte organitzat per un altre Partit ni el pertorbarem mai, perquè som més respectuosos amb l'exposició de totes les idees, (*Rumors en la Majoria.*) però, crec, que tenim el dret a què se'ns respecti, a què en els nostres actes, en els quals no s'obliga l'assistència a ningú que no hi estigui conforme, se'ns respecti també, a fi que lliurement poguem exposar el nostre ideari; ara bé, per exposar el nostre ideari, no hi ha més que dos camins, o bé, que cadascú dels ciutadans procuri defensar-se, o això representaria un retorn al salvatgisme, o bé, que l'autoritat, tenint el monopoli de la coacció, imposi a tothom el respecte als drets dels altres: I això és el meu prec. Jo demano, senyor Conseller Primer, al Govern de la Generalitat que sigui, si està disposat a fer respectar la propaganda, tota aquella propaganda política que els Partits de Catalunya creguin necessària efectuar i està disposat a fer-la respectar amb la seva influència, com a homes de Partit i amb les seves facultats, com a homes de govern — i no pregunto solament el seu criteri — inexorable. Perquè si no s'arriba a aconseguir aquest resultat, llavors, senyor Pi i Sunyer, la conclusió és fatal, és inevitable; o bé, cada acte es converteix en una batalla campal, o, com he dit abans, si hi ha un Partit que es resigna a sofrir mansament les violències i agressions dels altres, en aquest cas tindrem la dictadura, que estarà basada sobre la imposició i violència d'un Partit per damunt dels altres Partits per impedir-los el legítim exercici dels seus drets. Això fóra funest per a l'autonomia, per la democràcia, per Catalunya, per la nostra civilització. Estic segur que el senyor Pi i Sunyer té en aquest punt el mateix criteri que jo i li demano només que al servei d'aquest criteri hi posi tots aquells mitjans que té com a cap del Consell Executiu de Catalunya. (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

(*Entra el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: Voldria posar en les meves paraules el mateix to que havia posat en la primera intervenció, i he de dir, abans que tot, contestant a la primera part de la rectificació del senyor Ventosa i Calvell, quan ell parlava dels propòsits decididament pertorbadors de l'autoritat local d'Olot, que em sembla que ha exa-

gerat tant amb tintes negres la nota, que serà molt difícil de fer creure algunes de les coses que ell ha indicat, com, per exemple, l'organitzar un repartiment de premis en un altre local precisament a la mateixa hora, suposant que això pugui ésser motiu per a pertorbar l'acte.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: En el mateix local.

El Sr. CONSELLER PRIMER: De manera que jo, aquesta part que insinuava més que no afirmava el senyor Ventosa, ha de deixar-la també de costat, rebutjant-la. Però, en canvi, en la rectificació del senyor Ventosa i Calvell hi ha hagut una part que jo considero molt més greu, i la considero més greu, no sols pel fet que el senyor Ventosa en la seva improvització l'hagi dit, sinó pel fet de l'adhesió entusiasta que els seus companys de Lliga Catalana han donat a les paraules del senyor Ventosa, i és quan ell emprava uns arguments — permetim el senyor Ventosa — de tipus absolutament feixista. (*Molt bé!, en la Majoria. Grans protestes en la Minoria de Lliga Catalana, alguns dels senyors Diputats de la qual dirigeixen, indignats, frases als senyors Diputats de la Majoria.*) Completament feixista, quan parlava de la necessitat de contestar la violència amb la violència. (*Segueixen les protestes de la Minoria de Lliga Catalana. Rialles en la Majoria i Minoria socialista. La Presidència, enèrgicament imposa ordre.*)

Comença a ésser hora que, després d'haver rebut nosaltres una pila de blasmes i una pila de crítiques, insinuant possibilitats d'aquest ordre, nosaltres també tinguem dret, quan es venen manifestacions d'una índole així, de denunciar-les públicament. (*Molt bé, en la Majoria.*) I en aquest cas no hi ha res que representi més aquest esperit que nosaltres condemnem, que el fet de la valorització per la pròpia intel·ligència, del que són les agressions i de la manera de contestar-les. Perquè aleshores el senyor Ventosa, ha dit: Nosaltres, no varem fer res més, allà, que contestar a la violència amb la violència, a l'agressió amb l'agressió, i aquesta valoració distinta del que són unes simples manifestacions d'hostilitat al que representa una agressió de caràcter material, el fet de què vosaltres passeu d'aquesta manera tan senzilla, del que és senzillament una expressió, que podríem dir sorollosa, a una agressió de caràcter material, és el que dóna aquest to i és el que dóna aquest caràcter a les paraules que deia el senyor Ventosa. (*Protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*) Jo no voldria, en aquest cas, enfondir aquesta qüestió. Jo voldria que aquesta qüestió ens servís perquè no es repetissin incidents d'aquesta mena, però al mateix temps, nosaltres no podem venir en aquest cas en una situació d'acusats, perquè la raó, en aquest cas, en el que fa referència a Esquerra, pel que he dit abans, no està en la V. S. ni en els bancs que representa. (*Molt bé, en la Majoria. Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

Hi han hagut incidents — les informacions ho demostren —, però tinguís en compte que els elements joves forasters a què abans s'ha fet referència, varen pujar a la part alta del teatre amb una pila de porres — i l'arma aquesta, la porra,

no és una arma que sigui massa de civilització —, varen pujar-hi amb un propòsit decidit d'agressió.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: I varen agredir al fill del senyor Ventosa amb una porra! Els matexos de la Lliga! (*Rumors i rialles en la Majoria i Minoria socialista.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: La V. S. ja sap que, precisament perquè els que pujaren a la part alta del teatre anaven armats, que els altres desferen les butaques per armar-se també. També és sabut el cas d'un jove que amb una pistola amenaçava, he de creure que sols per a fer por, a dues noies que no feien pas més, en aquest cas, que manifestar-se sorollosament. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana. Alguns senyors Diputats de la Majoria assenteixen les paraules del senyor Conseller Primer.*) Com he dit abans, hi ha una desproporció evident entre la manifestació d'aquestes noies i l'amenaça que se les hi feia. (*Segueixen els rumors, que la Presidència talla.*) I si això es vol demostrar, hi ha en mans de l'autoritat — ja he dit abans que feia una informació el Governador civil de Girona — una de les porres recollides. De manera, que no són coses aquestes que es diuen, sinó que hi ha el fet tangible, el testimoni material d'aquesta, diguem-ne, provocació d'agressió que hi havia per part dels que pujaren a la part alta del teatre. Tot això és cert i hem de fer tots el possible perquè no succeeixi; però, hem d'ésser tots, no hem d'ésser nosaltres, sinó tots. Com ja he dit abans, nosaltres tenim el propòsit decidit que aquests fets no succeeixin. Això ho he dit ja abans que la polèmica desviés les nostres intervencions, però les meves primeres paraules, contestant el senyor Ventosa, han estat aquestes, i jo em ratifico plenament. És el nostre propòsit decidit, el propòsit del Govern, que tots els sectors d'opinió de Catalunya, amb tot el suport de l'autoritat, puguin expressar lliurement les seves opinions i els seus criteris. (*Molt bé! molt bé! en la Majoria.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo he demanat la paraula i potser no n'hauria fet ús sinó per a agrair les manifestacions darreres del senyor Pi i Sunyer, perquè em veig obligat a dir quelcom per a demanar al senyor Pi i Sunyer que vulgui explicar-me un xic aquest concepte estrany que ell té del feixisme (*Rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*), perquè si defensar-se, dintre d'un míting, d'uns que agredeixen constitueix una manifestació feixística, jo he d'explicar que estic veritablement desorientat. Jo suposo que en els mítings que celebren vosaltres, si algú va a xiular-vos o a pertorbar-vos, vosaltres els hi deveu dir bones paraules, perquè sinó resultaria que també sou uns feixistes. (*Rumors en la Majoria.*) El concepte clar del que és la provocació que s'ha de repellar en cada cas concret, senyor Pi i Sunyer, és el que ha d'examinar-se, però si una persona agredeix al carrer la V. S., evidentment crec que en aquell cas concret la V. S. sabrà distingir perfectament si és una agressió injustificada que ha de repellar-se i no esperar a examinar i deliberar fins que l'a-

gressió s'hagi consumat. Perquè pel restant, senyor Pi i Sunyer, això de què en un míting nostre, organitzat per nosaltres, constitueixi una provocació l'anar a impedir que els altres el pertorbin, em sembla, realment la subversió de tots els principis.

Jo, per consegüent, he de dir al senyor Conseller Primer que nosaltres condemnem absolutament tota la violència, que nosaltres som partidaris — i ho hem demostrat sempre — de què tots els Partits propaguin i defensin llurs ideals amb respecte de tots els altres, i que aquells que no hi estiguin conforme, que no vagin als actes; pel demés, la violència únicament i exclusivament pot ésser lícita per a repellar una agressió, però és veritablement lamentable que hagi de produir-se, perquè, en definitiva, ni per a atacar ni per a defensar-se no hi ha d'haver més acció coactiva que la de l'autoritat. En aquest sentit, jo vull acabar recollint les darreres paraules del senyor Pi i Sunyer, que afirmava el propòsit decidit del Govern de la Generalitat d'imposar a tots el respecte a tots els actes de propaganda política que realitzin tots els Partits polítics de Catalunya, sense distinció de cap mena i sense privilegi de cap mena, però, per a fer això, és necessari que no sigui merament una sanció més o menys rigorosa aplicada després, sinó que és necessari que les autoritats intervinguin prenent totes aquelles precaucions i, sobretot, tenint aquella ferma i lleial voluntat de secundar aquests propòsits que manifesta el Govern de fer respectar a tots els Partits l'exercici dels seus drets de ciutadania. (*Molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Com que el senyor Ventosa i Calvell m'ha mostrat, en el punt crític de la definició del feixisme, com una mentalitat confusional, jo em veig en l'obligació d'explicar-li, encara que sigui d'una manera concisa i en la forma tot el més sobria possible, quin és el meu concepte del feixisme o de la mentalitat feixista.

Consisteix en aquest cas, i ja hi feia referència quan parlava el senyor Ventosa i Calvell, quan un Partit polític, en aquest cas Lliga Catalana, va, per exemple, a Olot i, paral·lelament amb els elements que van a parlar allí, a fer el convenciment verbal de les raons i dels arguments, porten juntament una sèrie de joves armats de revòlvers, de pistoles i de porres. (*Protestes i rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*) És aquesta coexistència de les dues coses, el que li dona aquest sentit. (*Segueixen els rumors.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No és veritat.

El Sr. DOT: Armats de pistoles i porres. (*Protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: El senyor Prunés, Governador de Girona, té una d'aquestes porres.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: ¿Porta alguna marca, per a saber-se que és de la Lliga?

El Sr. CONSELLER PRIMER: Hi ha tots els testimonis, senyor Vallès i Pujals. (*Rumors i protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: I els martells, ¿tot era de la Lliga?

El Sr. CONSELLER PRIMER: De manera que jo he volgut dir al senyor Ventosa, perquè no cregués

que nosaltres desvariejàvem, quin era el nostre concepte clar i categòric sobre la qüestió.

Referent al final, no he de repetir per quarta vegada el que ja he dit abans, i si el senyor Ventosa se'n congratula, jo voldria que això fos un principi d'una no repetició d'aquests actes i ratifico la decisió inquebrantable del Govern de Catalunya. (*Molt bé!, en la Majoria; rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. DOT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Dot.

El Sr. DOT: Jo havia demanat la paraula per a fer un prec, precisament també relacionat amb l'afer que ha portat aquí el senyor Ventosa i Calvell; naturalment que en un altre sentit, però ja que hi ha hagut aquest prec i la resposta concisa, que ha fet el senyor Pi i Sunyer, i no ha pas pogut contradir el senyor Ventosa i Calvell en quant feia referència a la qüestió d'Olot (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*) jo voldria solament que quedessin en peu dues o tres afirmacions que ha fet el senyor Ventosa. Per tant, seré molt breu.

Una d'aquestes afirmacions és la del canvi de local. Si la V. S. està el suficientment assabentat, sabrà de sobres molt bé que abans d'anunciar-se el míting de Lliga Catalana a Olot, ja s'havia disposat aquell teatre per al repartiment de premis. Per tant, si hi havia pertorbació en aquest sentit, era el míting de Lliga Catalana el que anava a pertorbar una cosa que ja estava disposada (*Rumors en l'esmentada Minoria.*) Era molt natural, per altra banda, que l'autoritat local volgués que un míting, que podia o no podia ésser pertorbat — que les VV. SS. sabien que havia d'ésser pertorbat, i la prova és que ja ho anunciaren dos o tres dies abans al senyor Conseller Primer i al senyor Conseller de Governació...

Els senyors VENTOSA I CALVELL I DURAN I VENTOSA: Suspès, suspès.

El Sr. DOT: Suspès, però la suspensió devia ésser per temor a la pertorbació. (*Rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*) Era molt natural, doncs, que l'autoritat local no volgués de cap manera que un acte d'aquesta classe es celebrés on havia d'aver-hi aquell repartiment de premis.

Una altra cosa és, naturalment, el que fa referència a les porres. Hi ha precisament infermers que curaren gent lesionada que pertany al Partit de les VV. SS., que vegeren com alguns d'aquests ferits es tragueren la porra i la pistola de la butxaca i la deixaren damunt la taula. (*Rumors i protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. MIRACLE: No era una porra, era una metralladora! (*Rialles en l'esmentada Minoria.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER: Amb bromes no es desvirtuen els fets.

El Sr. SOLER I BRU: Encara no, però potser ja vindrà!

El Sr. DOT: Una altra cosa; les VV. SS., d'una manera insidiosa, atribueixen, precisament a la primera autoritat d'Olot, una manca de prevenció per a evitar els conflictes que poguessin sorgir; però jo els he de dir una cosa: a Olot no havia passat mai cap acte d'aquesta mena, fins que hi vingué Lliga Catalana.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: I Compte! Comp-

te el feriren d'una punyalada en aquell mateix teatre! (*Rumors.*)

El Sr. DOT: Jo solament vull dir això. Unicament hauria de referir-me a les indicacions que fa el Governador civil de Girona que, tractant-se de l'Alcalde d'Olot, diu que aquest distribuï convenientment les forces de què disposava, a l'interior del local, amb el fi de mantenir-hi l'ordre, i ordenà a la Guàrdia civil que quedés a la caserna, per a disposar-ne a la primera demanda. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*) Com que fou qüestió d'uns moments, i els actes es desenrotllaren d'una manera tan ràpida, quan foren a dir que al Cinema Ideal-Parc passava quelcom, en aquell mateix moment venia la policia local a assabentar que s'hvia suspès l'acte pels fets ocorreguts. No sé aleshores què havia d'anar-hi a fer la Guàrdia civil, si recollir els ferits, o metrallar els que sortien del míting!

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria: Això haurien volgut! (*Rumors.*)

El Sr. DOT: Per tant, jo, després d'això, no he de fer més que quedar satisfet que el senyor Ventosa i Calvell també protesti que passin aquests fets. Nosaltres som els primers que en protestem. El que hi ha és una cosa: És que el senyor Ventosa i Calvell sabia precisament que entre els forasters que vingueren a Olot, hi havia una persona interessada, de la seva família. (*Les darreres paraules del senyor Dot promouen un gran aldarull. Se sent que diversos senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana criden: «Això és intolerable!» «Que expliqui aquestes paraules»; alguns senyors Diputats de la Majoria contesten les paraules dels senyors Diputats de la Minoria esmentada. La Presidència imposa ordre.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. DOT: La premsa ha publicat un nom, que jo suposo que és cert.

Els senyors CASABÓ I VIDAL I GUARDIO-LA: ¿Però que no podia anar-hi un fill seu?

El Sr. PRESIDENT: No és res ofensiu el que ha dit el senyor Dot. El senyor Ventosa i Calvell té la paraula.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Tot el restant no m'interessa. Solament per tractar-se d'una persona de la meua família, alludida pel senyor Dot, jo he de dir-li...

El Sr. DOT: Ha estat el senyor Vallès i Pujals qui primerament l'ha alludit.

El Sr. PRESIDENT: Perdoni, senyor Ventosa, i potser la discussió anirà millor. Sembla que en una interrupció del senyor Vallès i Pujals havia alludit el seu fill, dient que havia estat ferit, i el senyor Dot no ha dit res per cap motiu ofensiu per a la V. S.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo he de dir al senyor Dot i als senyors Diputats, que no sé si trobaran natural que, anant jo desde Bagur, on em trobava, a Olot, m'acompanyés un fill meu, i si això representa o no representa un propòsit de provocació.

El Sr. DOT: Completament natural.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Però com que ho deia suposant que em feia un càrrec, jo he de dir que els elements forasters que hi anaren, podien anar-hi amb una raó tan natural com era aquesta, i en trobar-se amb un moment de per-

torbació, contestaren com era natural. (*Rumors en la Majoria.*)

Jo no vull entrar a discutir ara minúcies d'Olot, del teatre, d'allò que sigui, sinó que vull afirmar rodonament el que he dit abans, i invito al senyor Conseller Primer, i naturalment al senyor Conseller de Governació, a què practiquin una informació, i si tenen aquesta ferma decisió i voluntat de fer que es respecti l'exercici dels drets de ciutadania dels catalans, que després de practicar aquesta informació s'arriba a la convicció que tinc jo, que apliquin les sancions degudes, no als elements executors, sinó als inductors de la pertorbació ocorreguda.

El Sr. CONSELLER PRIMER : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER : Permetrà el meu company senyor Dot, que jo no reculli la part del seu discurs, que no és més que una reiteració de qüestions al voltant del mateix cas d'Olot, perquè em sembla ja haver-ho contestat concretament.

De manera que, per tancar aquest debat, i després de la darrera alegació del senyor Dot, quan deia també que era criteri de tots els elements d'Olot que actes com aquest no tinguessin una reiteració, en el sentit que es pogués fer l'exposició de tots els criteris i de totes les maneres de pensar dels diferents sectors d'opinió, em sembla que aquesta ha d'ésser la conclusió natural del debat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió d'Economia referent a la creació d'una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu

El Sr. PRESIDENT : Es passa a la discussió de l'articulat.

(*Es dona lectura al següent :*)

VOT PARTICULAR

Els Diputats que sotscriuen, presenten el següent vot particular a l'art. 1.ª, base 1.ª del Projecte de Llei creant una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu.

Que es suprimeixin les paraules : «o bé com filial seva amb completa independència de tota altra entitat.»

Barcelona, 18 de juliol del 1933. — J. M. Tallada, Rovira i Roure, Vidal i Guardiola i Casabó.»

El Sr. PRESIDENT : Els signants d'aquest vot particular, el sostenen o el retiren? : Sembla que havia demanat la paraula el senyor Ventosa i Calvell per a fer manifestacions d'ordre general.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Efectivament; però després de la meua intervenció en el debat pels fets d'Olot, em sembla que fins a cert punt, tornar a intervenir...

El Sr. PRESIDENT : En el transcurs de l'articulat podrà intervenir la V. S. per a fer manifestacions d'ordre general.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Si el senyor Vidal i

Guardiola no hi posa cap inconvenient, la Presidència proposa a la Cambra que se suspengui aquesta discussió i es passi als altres punts de l'ordre del dia.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Cap inconvenient, senyor President.

Discussió del dictamen de la Comissió de Finances facultant la venda d'una parcel·la de terreny, procedent de l'antiga Granja Experimental

(*Es dona lectura a aquest dictamen.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER PRIMER : Poquíssimes paraules, senyors Diputats, no per a defensar el dictamen, des del moment que aquest ve presentat al Parlament signat per unanimitat, sinó per a explicar les raons d'aquest Projecte de Llei.

Es tracta d'una parcel·la de terreny, vertaderament insignificant, d'una extensió de 40 metres quadrats, amb relació a la qual, l'Ajuntament de Barcelona, per error, havia concedit permís d'edificació, sense saber que aquesta parcel·la tan reduïda no pertanyia a l'Ajuntament, sinó que pertanyia a la Generalitat. Una vegada es va veure que aquest terreny, que torno a dir que insignificant en la seva extensió, no era de propietat de l'Ajuntament, es va fer el corresponent conveni de retornar-lo al propietari de la casa ja edificada, i aquest, per entrar en possessió del terreny, hagué de demanar aleshores a la Generalitat que li vulgués vendre aquesta part de terreny, que novament repeteixo, que és d'extensió reduïdíssima. I com que aquesta qüestió pertany al Parlament i no al Consell, perquè constitueix una alienació de béns, encara que per quantia tan insignificant, és pel que va presentar-se aquest Projecte a la Cambra.

El Sr. PRESIDENT : S'aprova el dictamen? (*Assentiment general.*) Resta aprovat.

(*El text d'aquesta Llei es publica com a annex en el present número del DIARI DE SESSIONS.*)

Discussió del dictamen de la Comissió de Finances, referent a l'aprovació d'un suplement de crèdit al Pressupost d'Obres Públiques

(*Es dona lectura a aquest dictamen.*)

El Sr. CONSELLER PRIMER : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER : També breus paraules, igual que amb l'anterior dictamen, per a donar al Parlament una explicació del per què de la presentació d'aquest Projecte de Llei.

Resulta que, al contrari del que passa tot sovint, ens hem trobat amb la sorpresa agradable de què la subvenció de l'Estat per a la conservació de camins veinals, és major de la que s'havia pressupostat.

S'havien fet els càlculs del Pressupost d'enguany a base d'allò que s'havia atorgat l'any passat. Així les coses, ens hem trobat que per ordre del Ministeri d'Obres Públiques de data 24 de maig d'enguany, s'ha augmentat aquesta consignació a una quantitat considerable. I com que les subvencions aquestes tenen una finalitat determinada, es té l'obligació de què en el Pressupost de despeses figuri la contrapartida que compensés aquest augment de subvencions, que d'altra manera hauria restat penjada sense tenir la despesa corresponent.

Al mateix temps, això s'ha aprofitat per a fer una determinació que hem cregut que responia a un esperit de justícia, i és que havent millorat el Ministeri d'Obres Públiques de la República el sou dels capatassos, celadors i peons, nosaltres de cap manera podiem consentir que la Generalitat deixés en inferioritat de tracte aquest personal. De manera que s'ha aprofitat part d'aquest augment per a equiparar els sous dels nostres obrers d'aquest ram d'obres públiques amb el sou que tenen els de la República espanyola.

Es per aquesta aplicació que tenim en virtut de la major subvenció de l'Estat, que presentem aquest Projecte de Llei.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova el dictamen? (*Assentiment general.*) Resta aprovat.

Continuació de la discussió referent a la creació d'una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu

(*Represa aquesta discussió, es torna a donar lectura al vot particular llegit anteriorment.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Havia demanat la paraula fa dies, quan es va posar a discussió aquest Projecte de Llei, per a fer algunes manifestacions que expliquessin la posició definitiva de la Minoria de Lliga Catalana enfront del Projecte de creació d'una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu.

No he d'afegir res a la impugnació doctrinal que han fet a aquest dictamen i al Projecte del Govern els meus companys senyors Vidal i Guardiola i Tallada. Ells han exposat ja clarament els arguments en virtut dels quals aquest Projecte de Llei és, a judici nostre, inadequat i inconvenient. Però a més, he de dir que a mi em sembla que aquest Projecte de Llei constitueix una equivocació del Govern, i amb tot el respecte degut, he de dir que a mi em sembla que aquest Projecte de Llei no ha estat suficientment preparat i estudiat. I dic això, perquè si hagués estat suficientment preparat i estudiat, no hauria vingut aquí amb una alternativa entre constituir una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu, que fóra una mera filial de la Generalitat, o bé constituir un organisme mixt en el qual hi pogués haver una participació de capital de la Generalitat i una intervenció de mutualitats, pòsits, Caixes de crèdit agrícola, etc. Perquè allò natural en aquests casos és que abans de presentar un Projecte de Llei es facin aquells treballs previs d'exploració que són necessaris perquè el Govern pugui saber si pot comptar amb el concurs de capital privat i en quines condicions ha d'aportar-se; i una vegada fetes aquestes exploracions vingui el Govern a presentar el corresponent Projecte de Llei

al Parlament, com a resultat de les mateixes. I en el cas de què aquestes exploracions donin un resultat negatiu, si el Govern estima que ha de presentar un Projecte de Llei creant una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu que sigui una mera filial o dependència de la Generalitat, presentar un Projecte de Llei clarament en aquest sentit.

Però aquesta falta de preparació a què m'he referit, resulta encara més acusada i més clara, després de l'acceptació de vots particulars presentats per la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya, perquè després de la presentació i de l'acceptació per la Comissió d'aquests vots particulars, resulta una alternativa ben estranya, perquè es diu: Anem a constituir una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu, que, o bé serà una filial de la Generalitat, o bé serà un organisme en el qual la Generalitat tindrà almenys el 25 per 100 del capital. És a dir, que pot tenir la totalitat del capital. Ja era abans una alternativa ben nominal, perquè en definitiva es demanava una participació de capital privat i en demanar la participació de capital privat no eren merament ja els organismes cooperatius, sinó que es demanava també — i això ho va subratllar el senyor Soler i Bru — el de la Caixa d'Estalvis. Però a judici meu això accentua la inconveniència del projecte, perquè una de les coses que cal cercar més en les inversions de les Caixes d'estalvi és no solament la seguretat, sinó la mobilitat del capital, i precisament l'essència de les operacions que ha de realitzar aquesta Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu és la immobilització que representa, perquè totes són operacions a llarg termini i per consegüent, operacions absolutament inconvenients perquè puguin intervenir en elles les Caixes d'estalvi, o puguin subscriure capitals els interessats en aquesta mena d'operacions. Però deixant de banda aquest aspecte que per les Caixes d'estalvi és un inconvenient, dic jo que l'alternativa era nominal i teòrica, perquè l'aportació de capital que realitzaven era una aportació bastant fictícia, perquè resultava que si hi havia beneficis, les Caixes i les entitats que portaven el capital per a participar en aquesta Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu, entraven a participar dels beneficis; però si hi havien pèrdues, eren per a la Generalitat amb l'excepció d'un 10 per 100.

De manera, que en realitat, l'alternativa existia solament en la forma i representava que, malgrat aquesta assegurança que representava l'aval concedit per la Generalitat a les aportacions de les entitats privades, aquestes es neguessin a efectuar-les de totes maneres si s'hagués constituït la Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu.

I en el segon aspecte, que representa que la Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu serà un organisme de la Generalitat, aquesta Minoria estima que el projecte és completament inoportú, i ho estimem així perquè aquesta és l'hora en què encara no sabem amb quins recursos, amb quins mitjans financers podem comptar. No s'ha aconseguit amb el traspàs de serveis — un altre dia ens ocuparem d'això més llargament —, que es valoritzin les despeses efectuades ni que tinguem la més remota idea de quines seran les possibilitats econòmiques de Catalunya, i en aquestes con-

dicions, ¿perquè hem d'anar nosaltres, sense saber amb què comptem, a comprometre quantitats que representen sumes d'importància atès el Pressupost de la Generalitat de Catalunya?

Què comprometem aquí? En primer terme, el capital d'aquesta institució que pot ésser de 10 milions de pessetes. En segon lloc, comprometem l'aval que es dona a les obligacions que emeti aquesta institució, la bonificació d'interessos, i tot això és excessiu en l'estat actual d'inseguretat en què estem nosaltres respecte dels mitjans econòmics de què podrem disposar.

A part d'això, hi ha una altra raó per la qual estimem també inconvenient aquest organisme en la forma que es tracta de constituir. Nosaltres creiem que el crèdit és una de les coses que ha d'aparcar-se més de tota consideració i de tota intervenció de la política i, tal com ve constituïda, aquesta Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu serà un organisme regit per la Generalitat i dependent de la Generalitat.

Jo no vull fer aquí consideracions que puguin resultar molestes per a ningú, perquè els que avui governen i els que governin un altre dia, siguin qui siguin, la Caixa constitueix un mitjà de fer préstecs a entitats amigues en perjudici dels cabals i dels interessos de Catalunya. Nosaltres estimem que hauria de separar-se i allunyar-se absolutament de tota intervenció de la política i de tota cosa que pogués representar un interès polític de cap Partit i del Govern de Catalunya.

Per això, i per la manca de preparació del Projecte, estimem que nosaltres no podem prestar la nostra adhesió ni la nostra aprovació al Projecte, i, en aquest sentit, per a l'esmena que es refereix a un dels objectes principals del Projecte, demanem votació nominal i votarem en contra.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Agricultura.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Senyors Diputats: El fons de l'apreciació que el senyor Ventosa i Calvell ha fet per a recolzar el vot particular que està en discussió, va ésser ja l'objecte principal de la intervenció dels senyors Tallada i Vidal i Guardiola, és a dir, la fórmula alternativa del Projecte de Llei.

Aquesta apreciació, el senyor Ventosa l'arrodoneix, creient que ha vingut d'aquesta forma alternativa d'una manera impremeditada, dient que aquesta qüestió i el Projecte no han estat objecte d'un estudi a fons i es bassava en un costum — deia ell — la de què abans de portar una Llei d'aquesta naturalesa al Parlament és convenient o és costum que es faci una exploració en determinats sectors que puguin estar-hi interessats. Precisament, contestant a arguments semblants, aduïts pel senyor Vidal i Guardiola, vaig manifestar palesament el meu criteri. Però això no implica que la qüestió no hagi estat pas estudiada a fons, ja que puc assegurar que aquest Projecte de Llei, abans de venir al Parlament, ha estat estudiat i meditat com pocs Projectes de Llei es presenten en Parlaments.

El que cregui que és un defecte la forma d'al-

ternativa, jo, precisament, crec — com vaig dir en una altra intervenció — que era la manera d'assegurar que aquest Projecte de Llei, si és aprovat pel Parlament, tindrà efectivitat el seu dia.

Calia preveure la possibilitat de què en la forma mixta no es pogué portar a terme; ja s'ha previst, però això no dona dret per a prejutjar que, una vegada, aprovat, s'hagi d'anar a una o altra fórmula.

Per les manifestacions que s'han fet aquí, no solament pel que ara us adreça la paraula, sinó per tots els sectors de l'opinió de la Cambra, d'una manera rapidíssima, s'ha fet la manifestació de què tots estimàvem que era molt millor, que el nostre desig vehement era que aquesta Caixa es portés a realització a través d'aquesta fórmula mixta de la qual semblen tan amics fins els senyors de la Minoria de Lliga Catalana.

Nosaltres participem d'aquesta opinió, però volem preveure la possibilitat — i no vull discutir fins a quin punt es pot donar aquesta possibilitat, però sí puc dir pels antecedents que m'he proporcionat que aquesta és remota — de què fracassés la fórmula mixta.

Tinc la seguretat de què la fórmula mixta s'adoptarà per a la constitució d'aquesta Caixa, i no crec que sigui la cosa impremeditada ni mancada d'estudi. I, ja dintre de la hipòtesi de què arribés a constituir l'aportació directa del capital integrat per part de la Generalitat, al senyor Ventosa li mereix una apreciació també, al meu entendre, excessivament severa. En primer lloc, la fonamenta en la creença que és excessiu el comprometre, en aquests moments, l'esdevenidor econòmic de la Generalitat a través d'aquest, i, naturalment, d'altres Projectes, perquè aquesta fóra una concomitància amb aquest assumpte. Jo crec que la parquetat en què està prevista la formació i l'aportació de capitals allunya, en absolut, tota idea d'exageració, tota idea de què la constitució d'aquesta Caixa encara que fos pel sistema directe d'aportació per part de la Generalitat, pugui comprometre greument la situació econòmica de la Generalitat, no solament pel capital que representa, sinó, també, per la forma d'aportació. La forma d'aportació, a través del Projecte, no és d'una vegada: és successiva, a mesura de les necessitats. Això vol dir ja que de moment no pot posar en perill la situació econòmica de la Generalitat; però també li he de dir que nosaltres en anar a fixar aquest capital hem tingut en consideració precedents anteriors. La Mancomunitat de Catalunya tenia una institució d'una certa semblança en quant a la realització de préstecs a la que nosaltres intentem ara crear. La Mancomunitat que, en definitiva, tenia en joc unes possibilitats econòmiques molt inferiors a les que actualment té la Generalitat de Catalunya, va destinar a aquesta Caixa un mateix capital de 10 milions de pessetes; de manera que, en aquest sentit, jo crec, que és injust el senyor Ventosa i Calvell en censurar, en criticar de la manera que ho ha fet, l'aportació de capital per part de la Generalitat. Ni és excessiu ni pot posar de cap manera en perill les possibilitats ni l'esdevenidor econòmic o financer de la Generalitat,

encara que es portés el capital íntegrament, com dèiem. Hi ha el precedent i l'exemple fet per la Mancomunitat de Catalunya, que, amb mitjans molt inferiors, va comprometre un capital igual al que nosaltres ara proposem.

En la forma mixta hi trobava també un inconvenient el senyor Ventosa i Calvell, i era l'apellació que a través d'aquest art. 1.ª de la base primera es fa a les Caixes d'estalvi. Jo, efectivament, participaria de l'opinió del senyor Ventosa en quant no creu mai prudent que aquestes entitats immobilitzin capitals quantiosos per a temps llargs, però ni el percentatge que se'ls hi ha de demanar o puguin aportar, ni el mecanisme en què està feta la Llei, permet fer aquestes manifestacions i allunya en absolut la possibilitat de què aquesta inversió pugui ésser un perill greu per a la subsistència i la tranquil·litat de les Caixes i els imponents. I és evident, perquè dintre del mateix articulat de la Llei, i precisament preveient aquest cas, es faculta perquè aquest organisme pugui emetre obligacions, és a dir, vagi a buscar el diner del públic una vegada les seves inversions hagin adquirit un montant determinat. De manera que aleshores, en realitat, el capital propi d'aquestes entitats que subministressin capital restaria reduït a una quantitat ben exigua, que repartida entre els diversos organismes que nosaltres creiem que vindrien a la nostra crida, representa quantitats tan exigües proporcionalment a les imposicions que ells tenen fetes, que no poden posar en perill mai, ni en cap moment, la subsistència i la tranquil·litat d'esperit d'aquests organismes. Fóra, en conjunt, un capital que es demanaria a les Caixes d'estalvi de Catalunya junt als sindicats agrícoles i les cooperatives, que oscil·laria al voltant de dos milions de pessetes. Davant d'aquesta quantitat tan exigua, no crec que seriosament es pugui parlar de què es posa en perill el crèdit i la solidesa d'aquestes entitats per una aportació com la que aquí establim.

Em sembla haver recollit els principals arguments amb què el senyor Ventosa recolzava el vot particular formulat per la Lliga Catalana. Torno a repetir que em sap greu de què tingui el concepte de què aquest Projecte ha estat poc estudiat i poc meditat. Podrà, en tot cas, el senyor Ventosa no estar d'acord en què nosaltres haguem prescindit, abans de fer-lo, d'aquella exploració a què es referia; però això és qüestió de tàctica i és qüestió d'apreciacions; però no vol dir això que no s'hagi estudiat i meditat perfectament aquest Projecte de Llei, de tal manera que nosaltres tenim la pretensió de sostenir que l'articulat del mateix està tan rel·ligat l'un amb l'altre que en treure o desvirtuar un sol dels preceptes, resta en absolut desfet tot el conjunt que nosaltres presentem a través d'aquest Projecte de Llei. Precisament jo crec que quan un Projecte de Llei es presenta amb aquestes característiques vol dir que ha estat meditat, que ha estat estudiat i que ha estat profundament treballat.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Dues paraules només, purament per cortesia, perquè no és qüestió que allarguem indefinidament una discussió insistint cadascú en els nostres respectius punts de vista. El meu propòsit en intervenir en aquest debat ha estat

com a antecedent de la votació que anem a demanar, per a precisar la posició de Lliga Catalana. Els arguments havien estat en la seva major part exposats més llargament pels meus companys, havien motivat ja una discussió amb el senyor Mies i jo no he de reproduir-los ara perquè fóra cansar inútilment l'atenció de la Cambra. Per consegüent, insisteixo en el que tinc manifestat i a reserva de votar en contra.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Agricultura i Economia.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Dues paraules, només, senyors Diputats. Per la qualitat precisament del meu contraopinant, jo m'he cregut obligat a aixecar-me a recollir les seves manifestacions.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo li agraeixo molt.

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ESPANYA: En nom de la Comissió, breus paraules per a contestar al senyor Ventosa i Calvell. Realment, les manifestacions que acaba de fer el senyor Mies, tan clares i tan precises, responent i refutant totes les argumentacions exposades pel senyor Ventosa i Calvell, no donen lloc a que jo m'extengui sobre aquests punts.

Jo només he de fer una advertència al senyor Ventosa i Calvell: Per a reforçar la seva tesi, ha vingut a dir que aquest projecte era inoportú, que no hi havia necessitat que es presentés un Projecte de Llei creant una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu. I nosaltres creiem, pel contrari, que aquest Projecte de Llei era necessari perquè cobreix molt bé una necessitat que sentien precisament tots els sindicats agrícoles, cooperatives i mutualitats que existeixen a Catalunya.

Respecte a l'alternativa del sistema mixte o de la filial, ja li ha contestat el senyor Mies. Jo m'he d'atenir a tot l'exposat per ell. Només he de dir-li una cosa: Que ha comès una injustícia en dir que el fet de crear una Caixa de Crèdit Agrícola precisament per aquest Govern, per la forma en què està estructurat, en què s'ha articulat aquest Projecte de Llei, donava motius a una intromissió de política en la Caixa. I això és una injustícia, senyor Ventosa i Calvell, perquè en el temps que la Mancomunitat es va crear una Caixa de Crèdit Comunal que més o menys era igual que aquesta: depenia de la Mancomunitat, la intervenia la Mancomunitat, era filial únicament i exclusiva de la Mancomunitat; i no se li va ocórrer a ningú de dir que aquesta Caixa es creava precisament per a fer petita política, sinó que, al contrari, era obra precisament del gran President de la Mancomunitat, Prat de la Riba, al qual jo sempre que el nomeno dedico el testimoni del meu afecte i del meu respecte, i tothom va creure que estava bé. Ara, basta que sigui un Govern d'Esquerra presidit per l'actual Conseller Primer, senyor Pi i Sunyer que presenti el projecte de Llei, per a dir que precisament aquesta Caixa de Crèdit respondrà a intervencions de la política. No, senyor Ventosa i Calvell; no si val a emprar aquests arguments. Es podrà criticar la Caixa de Crèdit sota altres punts de vista —que pels arguments que ha fet el senyor

Mies ja s'han destruït les manifestacions del senyor Ventosa i Calvell—, però no es pot dir mai que perquè s'hagi creat una Caixa de Crèdit sota un Govern esquerrà, això obeeix a finalitats de petita política. Res més.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En realitat, hauria de contestar al senyor Espanya el mateix que li he dit al senyor Mies. Respecte d'aquest darrer punt, sols li faré notar que hi ha una diferència entre la constitució del Govern que existia aleshores i que governava la Mancomunitat de Catalunya i els Governos que hi puguin haver segons el criteri que han d'ésser governs de Partit. Aleshores era un Govern que estava integrat per diversos sectors de l'opinió catalana...

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Perquè no hi havia una Majoria.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Naturalment, pel que fós. A ningú se li podia ocórrer que tingués una finalitat política. Pel demés, he tret tot caràcter personal en dir «Aquest Govern o el que el succeeixi o qualsevol altre.» Sempre que sigui un Govern de Partit que manegi els organismes que distribueixin el crèdit, jo ho creuré un inconvenient, tant si és un govern d'esquerra com si és un govern del meu propi Partit. Crec que tot el que és administració i distribució del crèdit públic ha de deixar-se al marge de tota intervenció política i a aquest efecte és convenient que sigui administrat per representants d'organismes privats que hagin aportat el capital. Això és el sentit fonamental de la nostra posició i de les nostres observacions.

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ESPANYA: Solament per a dir-li al senyor Ventosa i Calvell que precisament aquesta intervenció de la Generalitat està controlada per la mateixa intervenció de les entitats que aporten el capital i que no solament seran dirigides per la Generalitat, sinó que també ho seran per altres persones o entitats que no pertanyeran per res a la Generalitat. De manera que no hi pot haver mai aquell perill a què es referia el senyor Ventosa i Calvell.

(El vot particular de la Minoria de Lliga Catalana és rebutjat en votació nominal, d'acord amb les següents llistes de votació:

Senyors Diputats que han dit SÍ:

Sr. Abadal.
Sr. Carreres.
Sr. Duran i Ventosa.
Sr. Miracle.
Sr. Sol.
Sr. Vallès i Pujals.
Sr. Ventosa i Calvell.
Sr. Vidal i Guardiola.
Sr. Martínez i Domingo.
Sr. Casabó.

Senyors Diputats que han dit NO:

Sr. Pi i Sunyer.

Sr. Gassol.
Sr. Dencàs.
Sr. Mies.
Sr. Andreu.
Sr. Armendares.
Sr. Arnau.
Sr. Barrera.
Sr. Battestini.
Sr. Bru.
Sr. Canturri.
Sr. Colldeforns.
Sr. Companys (J.)
Sr. Cunillera.
Sr. Espanya.
Sr. Fàbrega.
Sr. Farreres.
Sr. Fontbernà.
Sr. Guinart.
Sr. Ivars.
Sr. Magre.
Sr. Mestres.
Sr. Mora.
Sr. Puig i Ferrer.
Sr. Ribes.
Sr. Rovira i Virgili.
Sr. Sellés.
Sr. Sauret.
Sr. Soler i Bru.
Sr. Tauler.
Sr. Comorera.
Sr. Ruiz i Ponseti.
Sr. Serra i Moret.
Sr. Lloret.
Sr. Gerhard.
Sr. Dot.
Sr. Casanovas.)

(Han dit SÍ, 10 senyors Diputats. Han dit NO, 37 senyors Diputats.)

(Un senyor Secretari dóna lectura a l'esmena següent:)

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar al Parlament de Catalunya les següents esmenes a l'art. 1.ª del dictamen de la Comissió Permanent d'Economia referent al Projecte de Llei creant una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu.

Article primer

Base 1.ª S'afegirà un segon paràgraf que dirà així:

«Si es tracta d'un organisme mixt, en defecte de les entitats relacionades en el paràgraf anterior, es podrà admetre l'aportació de capital d'altres entitats, però subjectades a les limitacions que es fixaren en el Reglament que per l'aplicació de la present Llei es dictarà.»

Base 6.ª El segon paràgraf d'aquesta base quedarà redactat així:

«La resta del capital el subscriuran les altres entitats i l'aportaran a mesura que ho reclamin les necessitats de la caixa i en proporció a la participació de cada una.»

Palau del Parlament, 21 de juliol del 1933. — Soler i Bru. — Andreu Abelló. — J. Fontbernà. — Ribas Soberano. — Salvador Armendares.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. FARRERES I DURAN: La Comissió proposa que com que aquesta esmena es refereix a

un apartat que no està encara en l'ordre de discussió, pot esperar-se l'estudi de la mateixa per totes les Minories, i quan arribi a l'article corresponent, llavors es pronunciarà la Comissió.

El Sr. PRESIDENT: He de fer observar que l'esmena ve redactada per l'art. 1.ª; per tant, la Presidència n'ha donat lectura en el moment reglamentari.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Encara que no sé si això és gaire procedent, però he de dir que trobo molt encertades les paraules de la Presidència, perquè si no he sentit malament, l'esmena es refereix a la base primera, que és la que estem discutint.

El Sr. PRESIDENT: Per tal de què es posi d'acord la Comissió, se suspèn la sessió.

(La sessió és represa a tres quarts de vuit i deu minuts de la vetlla. Un senyor Secretari dóna lectura al dictamen que es publica a continuació.)

Lectura del dictamen de la Comissió especial, referent a la primera part del Projecte de Llei Municipal de Catalunya

Reunida la Comissió especial (Llei municipal de Catalunya) sota la presidència del senyor Francisc Arnau i Cortina, amb assistència dels Vocals senyors Joaquim Bilbeny i Bosch, Josep Irla i Bosch, Antoni Rovira i Virgili, Martí Barrera i Maresma, Jaume Simó i Bofarull, Josep Fontbernat i Verdguer, Josep Maria Espanya i Sirat, Lluís Duran i Ventosa, Miquel Vidal i Guardiola, Joan Vallès i Pujals, Joan Rovira i Roure, Manuel Serra i Moret i Estanislau Ruiz i Ponsseti i actuant de Secretari el senyor Folch i Folch, per tal de dictaminar sobre la primera part del Projecte de Llei municipal de Catalunya (articles del 27 al 80, ambdós inclusivament del Projecte presentat pel Govern); després de diverses reunions en les quals han estat exposades pels senyors que componen l'esmentada Comissió especial llurs diferents opinions i introduïdes les modificacions considerades pertinents en l'articulat del Projecte de Llei que es discuteix, la Comissió ha pres l'acord, per majoria de vots, de sotmetre a l'aprovació de la Cambra el següent

Projecte de Llei

TÍTOL I

ORGANISMES MUNICIPALS

Art. 1.ª Tots els Municipis de Catalunya estan legalment representats per l'Ajuntament respectivament.

Cada Ajuntament estarà constituït pel nombre de Consellers municipals que determina l'article 2.ª, d'entre els quals s'elegiran els càrrecs i representacions que els corresponguin segons aquesta Llei.

Podran els Ajuntaments adoptar el règim de

Consell obert en els casos que determina l'articulat del Capítol IV del present Títol.

CAPÍTOL I

De l'Ajuntament

Art. 2.ª Els Ajuntaments de poblacions que no depassin el nombre de 500 habitants estaran constituïts per cinc Consellers i per cada 500 habitants més o fracció fins a 3,000, en tindran un altre. Els de 3,001 a 5,000 habitants estaran integrats per dotze Consellers; els de 5,001 a 10,000, per setze; els de 10,001 a 20,000, per divuit; els de més de 20,000, per vint-i-dos, i Barcelona, per quaranta.

Art. 3.ª Els Consellers municipals seran elegits per sufragi universal, directe, igual i secret, de conformitat a la present Llei i al que disposin les Lleis electorals.

Art. 4.ª La renovació de l'Ajuntament es farà per meitat cada dos anys. El càrrec de Conseller en durarà quatre. En la primera renovació, el sorteig determinarà els Consellers que hagin de cessar en el càrrec.

Art. 5.ª La convocatòria de les eleccions en el cas de renovació biennal, correspon al Govern de la Generalitat de Catalunya, que les convocarà, almenys, amb trenta dies d'anticipació. Les eleccions hauran de celebrar-se en la primera quinzena de novembre. Els Ajuntaments es constituïran en el dia 1.ª de gener següent.

Art. 6.ª Les vacants definitives que sobrevinguin en l'Ajuntament seran cobertes mitjançant eleccions, sempre que el seu nombre representi la tercera part del total dels Consellers que a cada Municipi correspon tenir.

La convocatòria per a les eleccions complementàries, serà feta pels Batlle-President, dintre del termini dels quinze dies següents al que s'hagi produït la darrera vacant, fora del cas en què aquesta tingui lloc dintre dels sis mesos abans de la renovació de l'Ajuntament. Els Consellers elegits exerciran el càrrec tot el temps que hauria correspost exercir-lo als qui directament substitueixin, el que es determinarà concretament en la convocatòria d'elecció i en prendre possessió del càrrec.

El mateix dia de la convocatòria d'eleccions complementàries, el Batlle-President en donarà compte al Govern de la Generalitat.

Mentre els nous Consellers no hagin estat elegits i en possessió de llurs càrrecs, els acords municipals que exigeixin un quòrum seran vàlids si són votats per la majoria dels Consellers en exercici.

Art. 7.ª Cada Municipi formarà, pels efectes d'elecció, un districte únic subdividit en el nombre de Col·legis que preceptui la legislació electoral.

Art. 8.ª Per a ésser Conseller municipal, cal estar inscrit en el Cens Electoral del Municipi, saber llegir i escriure i haver complert vint-i-tres anys d'edat i estar inscrit en el Padró municipal amb tres anys d'anticipació.

Art. 9.ª El càrrec de Conseller municipal és obligatori i no comporta retribució de cap mena.

Art. 10.ª Estan incapacitats per a ésser Consellers municipals:

1.^r Els que estiguin interessats en contractes o subministraments dintre del Municipi, per compte d'aquest o d'organisme de caràcter públic. Si l'interès consisteix a ésser accionista d'una entitat lligada de manera directa en el contracte, s'entén que la incapacitat va referida a qui tingui caràcter de Gerent, Conseller o Administrador, o participi en el capital social en més del 25 per 100 del seu total.

2.ⁿ Els que sostinguin litigi de qualsevol mena que no sigui per raó de recurs contra Pressupostos o tributs, així administratiu com judicial com contenció, amb la Corporació municipal o amb establiment que en depengui, i els que siguin representants de persona que es trobi en aquest cas.

3.^r Els deutors de qualsevol caràcter a cabals municipals, sempre que hi hagi hagut previ requeriment, incursos en procediment d'apremi.

Art. 11. El càrrec de Conseller municipal és incompatible:

1.^r Amb el de Notari, Registrador de la Propietat o qualsevol de caràcter judicial.

2.ⁿ Amb l'exercici de funcions públiques retribuïdes de caràcter permanent, encara que es renunciï els havers, exceptuant-se el professorat d'ensenyament secundari i superior.

Art. 12. Poden excusar-se d'ésser Consellers municipals:

1.^r Els físicament impeditos.

2.ⁿ Els que tinguin més de seixanta anys.

3.^r Els que un període que no excedeixi d'un any abans de la designació, hagin exercit un càrrec públic d'elecció popular.

4.^t Els Diputats al Parlament de Catalunya.

5.e La mare de família que abans o després de l'elecció tingui un o més fills menors de catorze anys.

Art. 13. Si un Conseller electe es troba en algun dels casos d'incompatibilitat i no justificada abans de constituir-se la Corporació municipal que ha cessat en el càrrec incompatible o han desaparegut les causes que la motivaven, s'entendrà que renuncia al càrrec de Conseller, i la Corporació declararà la vacant en l'acte de la constitució.

Art. 14. Si la causa d'incompatibilitat ocorreu en l'exercici del càrrec, la manifestació indicada s'haurà de fer dintre dels quinze dies següents i es presentarà al Batlle-President la justificació d'haver renunciat l'altre càrrec o d'haver desaparegut la causa.

Quan aquesta justificació no pugui fer-se o recaigui sentència dels Tribunals que imposin inhabilitació per al càrrec, es farà la declaració de vacant per l'Ajuntament en la primera sessió que celebri.

Art. 15. En els Municipis de població fins a 3,000 habitants, exercirà la totalitat del Govern l'Ajuntament en ple.

CAPÍTOL II

De la Comissió de Govern

Art. 16. Tots els Municipis de més de 3,000 habitants tindran una Comissió de Govern per a regir i administrar el Municipi, la qual serà elegida d'entre els Consellers en l'acte de la constitució de l'Ajuntament.

Art. 17. La Comissió de Govern estarà formada, a més del Batlle-President, per dos Consellers

Regidors en els Municipis de 3,000 a 5,000 habitants; per quatre Consellers Regidors en els Municipis de més de 5,000 habitants i per vuit Consellers Regidors en la ciutat de Barcelona.

Art. 18. En l'acte de la constitució de les Corporacions municipals de població superior a 3,000 habitants, els Consellers elegiran primer un President de l'Assemblea; després el Batlle, President de la Comissió de Govern, i, finalment, els Consellers Regidors. La jerarquia dels Consellers Regidors la determinarà l'ordre de votació; el Primer Conseller Regidor substituirà el Batlle, i, successivament, cada Conseller Regidor serà substituït segons l'ordenació establerta.

Aquestes votacions es faran mitjançant votació secreta i en la forma prevista en l'art. 29 d'aquesta Llei.

Art. 19. Les vacants de Consellers Regidors les cobrirà interinament la Comissió de Govern, fins a la primera sessió que celebri la Corporació municipal en ple, que les cobrirà en la forma establerta en l'art. 18.

Art. 20. El Batlle i els Consellers Regidors no podran absentar-se del terme municipal per més de vuit dies, sense llicència de la Comissió de Govern.

No podran gaudir de llicència simultàniament, més de la meitat dels membres que componen la Comissió de Govern.

Art. 21. La Comissió de Govern distribuirà les funcions i serveis de la competència municipal en forma que cada Regidor tingui cura d'un dels grups amb què l'administració de l'Ajuntament es divideixi. El Batlle podrà regir un d'aquests grups o limitar-se a tenir la Presidència de la Comissió de Govern, a més de les funcions que per raó del seu càrrec li pertocuen.

En poblacions de més de 10,000 habitants, per acord de l'Ajuntament, podrà haver-hi delegacions especials, exercides per Consellers que no formin part de la Comissió de Govern.

Art. 22. Els Consellers Regidors al front dels respectius departaments, prendran les mesures que estimin necessàries per al bon desenvolupament de les funcions a complir.

Les resolucions dels Regidors referents als serveis que regeixin, hauran d'ésser sotmeses a la Comissió de Govern, excepte les reglamentàries.

Art. 23. La divisió de funcions municipals, s'entendrà feta per la totalitat del territori del Municipi.

Dins d'aquesta divisió, per a major eficiència dels serveis, l'Ajuntament podrà establir sub-divisions territorials.

Art. 24. El càrrec de Conseller Regidor podrà ésser remunerat. En el seu cas, l'Ajuntament fixarà la quota que estimi procedent ateses la importància de la població respectiva i la quantia dels Pressupostos municipals, d'acord amb les normes que regulin les Lleis de les Hisendes locals.

Art. 25. El Batlle-President presideix la Comissió de Govern i la seva substitució es farà de conformitat amb l'art. 18.

El Batlle, previ acord de la Comissió de Govern, trametrà al President de l'Assemblea, amb

tres dies d'anticipació, l'ordre del dia de les sessions del ple, i el President haurà de convocar-les abans de les vint-i-quatre hores d'haver rebut la notificació.

Art. 26. El President de l'Assemblea dirimirà i ordenarà els debats de l'Ajuntament en ple i tindrà vot de qualitat per a resoldre els empats. El seu mandat durarà dos anys, i, com tots els altres càrrecs públics, és reelegible.

En cas de produir-se la vacant de President de l'Assemblea, s'haurà de proveir a la primera sessió que celebri l'Ajuntament i en la forma establerta en l'art. 18.

Art. 27. Quan, a conseqüència de la confecció d'un nou Cens resulti canviada la categoria d'un Municipi, l'organització corresponent a la nova categoria començarà en el moment de la renovació biennal posterior, en la qual seran elegits aquell nombre de Consellers que calgui per a completar el nombre corresponent a la nova categoria.

CAPÍTOL III

Del Batlle-President i dels Batlles segon i tercer

Art. 28. El Batlle-President és el primer Magistrat del poble i el Director de l'Administració municipal. Presideix l'Ajuntament o la Comissió de Govern, segons els casos, i és l'executor de llurs acords.

A més, i en tant que la Generalitat no tingui òrgans adequats i permanents que ostentin la seva delegació en les poblacions de Catalunya, correspondrà al Batlle-President la representació, compliment i exercici d'aquestes funcions, llevat el cas de l'expressa privació que assenyala l'art. 34.

Art. 29. En la primera sessió de cada renovació municipal, l'Ajuntament elegirà el Batlle-President d'entre els membres que componen la Corporació. Per ésser elegit caldrà reunir la majoria absoluta dels vots del total dels Regidors. En el cas de no obtenir-la, serà interinament Batlle el que hagi obtingut major nombre de sufragis. Es repetirà l'elecció en la sessió següent, i si tampoc cap nom aconsegueix la xifra de la majoria absoluta, serà definitivament elegit el que en la tercera prova reuneixi més quantitat de vots.

Sempre que aquestes repeticions d'elecció es facin necessàries, les sessions de l'Ajuntament s'hauran de convocar a aquest efecte en l'espai, de l'una a l'altra, no superior a una setmana.

En els Municipis de menys de 1,000 habitants hi haurà un Batlle segon. En els de 1,001 a 3,000 habitants, un Batlle segon i un Batlle tercer. Substituiran el Batlle-President per ordre de categoria en els casos d'absència o malaltia. Aquests càrrecs seran elegits en l'acta de constitució de l'Ajuntament i dintre la mateixa qualitat de votació, a continuació de l'elecció del Batlle-President.

Art. 30. Sempre que es produeixi la vacant del càrrec de Batlle-President o dels seus substituïts, l'Ajuntament, dintre el termini de vuit dies, serà convocat per a procedir a nova elecció en la forma que preceptua l'art. 29.

Art. 31. Els Ajuntaments de poblacions superiors

a 20,000 habitants podran elegir el Batlle-President d'entre els veïns elegibles de la pròpia localitat, sempre que ho consideressin convenient a les necessitats de la Corporació municipal respectiva.

En aquest cas caldria reunir necessàriament la suma de les tres cinquenes parts dels Consellers posessionats del càrrec.

Art. 32. El càrrec de Batlle pot ésser remunerat. En el seu cas regiran les mateixes normes establertes en l'art. 24 d'aquesta Llei.

Art. 33. En concepte de Cap de l'Administració municipal, correspondrà al Batlle:

1.ª Publicar i executar tots els acords de l'Ajuntament.

2.ª Suspendre els acords municipals en els casos previstos per la Llei.

3.ª Representar l'Ajuntament i els organismes que depenguin del Municipi en tota mena d'actes i davant de les Autoritats i de les jurisdiccions de totes classes.

4.ª Ordenar els ingressos i els pagaments de càbals municipals que s'efectuïn.

D'aquesta funció serà directament responsable el Batlle-President, el qual no podrà autoritzar exaccions que no estiguin previstes en el Pressupost ni ordenar pagaments que no estiguin justificats ni destinar recursos municipals a altres fins que els fixats en el Pressupost.

5.ª Corregir i sancionar les manques d'obediència a la seva autoritat i les infraccions d'Ordenances, Reglaments i Bans dictats per al règim de la vida municipal.

6.ª Ordenar la tramesa immediata als Tribunals i Autoritats dels expedients a què facin referència els recursos de tota classe, contra resolucions o providències preses per l'Ajuntament o les Autoritats municipals.

7.ª Inspeccionar tots els serveis municipals i el funcionament d'oficines i imposar suspensió d'empleu i sou fins el màxim de quinze dies als funcionaris que no compleixin llur deure.

8.ª Dirigir la policia urbana rural i dictar Bans i Ordenances dintre l'esfera de la seva competència.

9.ª Rendir els comptes de l'Administració municipal i de l'execució dels seus pressupostos.

En les poblacions fins a 3,000 habitants, li correspondrà, a més, convocar i presidir les sessions de l'Ajuntament, determinar en elles l'ordre dels debats i decidir amb vot de qualitat els empats.

Com a representant de la Generalitat de Catalunya i del Govern de la República, exercirà les funcions corresponents en la forma que disposen les Lleis.

Art. 34. La Generalitat de Catalunya, per al compliment dels serveis que no corresponguin a l'esfera privativa dels Ajuntaments, pot donar mandat exprés a persona distinta del Batlle, sempre que aquest s'hagués negat a complir les ordres rebudes per escrit o les complís en forma deficient.

Aquesta delegació especial es farà solament pel temps indispensable per a aconseguir aquell compliment i sempre que sigui possible en la persona d'un Conseller municipal o Autoritat elegida per sufragi, i sense que, en virtut de la mateixa, pugui mai intervenir en afers propis de l'Ajuntament.

Art. 35. Els Batlles, llurs substituïts o delegats de la Comissió de Govern podran sancionar els man-

caments a l'obediència i respecte a l'Autoritat i les infraccions d'Ordenances, Reglaments i Bans de Govern, amb multes que no podran excedir de 50 pessetes en Municipis fins a 3,000 habitants; de 100, en Municipis de 3,000 a 20,000 habitants; de 200, en els majors de 20,000 habitants, i de 1,000, a Barcelona.

Per al cobrament de les esmentades multes, sense perjudici dels recursos normals que contra la imposició càpiga formular, podrà aplicar-se el procediment d'apremi, de conformitat amb els Reglaments vigents sobre matèria.

Art. 36. L'Assemblea municipal podrà, en tot moment, destituir, en part o totalment, les persones a què hagi conferit els càrrecs de Batlle, Batlle segon i tercer, Consellers Regidors i President de l'Assemblea.

Per a la validesa de l'acord que hi hagi hagut proposició signada per la quarta part dels Consellers, la qual s'enviarà al Batlle-President.

Dins els vuit dies següents d'ésser lliurada, es celebrarà sessió extraordinària per a discutir i votar la proposició, i l'acord de destitució no serà vàlid si no el voten favorablement la majoria absoluta dels Consellers en exercici del càrrec.

CAPÍTOL IV

Municipis amb Consell Obert

Art. 37. Els Municipis que gaudeixin d'aprofitaments comunals, el rendiment dels quals representa la quarta part o més del Pressupost municipal, estan autoritzats per a constituir-se en règim de Consell General o de Consell Obert, si ho determina la Carta municipal que podran adoptar segons les regulacions d'aquesta Llei, mitjançant l'aprovació del Parlament en cada cas.

Art. 38. En els Municipis que s'acullin al règim de Consell Obert tindran la categoria de Consellers municipals tots els veïns elegibles.

Art. 39. El Consell General o Consell Obert es reunirà en el dia fixat en aquesta Llei per a la constitució dels Ajuntaments.

En aquesta reunió, que presidirà el veí de més edat, s'elegirà una Junta veïnal formada per un President i un nombre de Vocals no inferior a dos, ni superior a quatre.

El President serà el que hagi obtingut major nombre de sufragis. En cas d'empat, ho serà el de més edat. Cada veí elector podrà votar dos noms si la Junta es compon de tres membres, i tres noms, si es compon de quatre o cinc membres.

Art. 40. La Junta veïnal administrará els interessos del comú i complimentará els acords que el Consell General prengui.

El Consell funcionarà en la mateixa forma que l'Ajuntament en ple, prèvia convocatòria, segons consuetud.

Art. 41. El President de la Junta veïnal serà el Batlle en la població, i el substituiran sempre que calgui, els Vocals per l'ordre de vots obtinguts en l'elecció. Si els Vocals tinguessin igual nombre de vots, es seguirà l'ordre de major edat.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
2. Interpellació sobre «Funcionament dels Tribunals de Justícia».
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió d'Economia referent a la creació d'una Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu.
4. Discussió del dictamen de la Comissió especial (Llei municipal de Catalunya) referent a la primera part del Projecte de Llei municipal de Catalunya.

(S'aixeca la sessió a les vuit de la vetlla.)

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

facultant la venda d'una parcel·la de terreny, procedent
de l'antiga Granja Experimental

Article únic. — S'autoritza el Conseller de Finances per a procedir a la venda d'una porció de terreny procedent de la que fou Granja Experimental, de superfície 40'10 metres quadrats equivalents a 1,061'61 pams, situada en l'encre-

uament de l'Avinguda del 14 d'Abril, i carrer de Calvet, i limitada per les esmentades vies i per propietat de la senyora Lídia Jorba i Rius, per la quantitat de 37,156'45 ptes.

Palau del Parlament, 1.ª d'agost del 1933.

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

referent a l'aprovació d'un suplement de crèdit al Pressupost d'Obres Públiques

Art. 1.º S'autoritza un suplement de crèdit de 65,000 ptes. a la partida 905 del vigent Pressupost de despeses «Personal de celadors, capatassos, peons caminers i auxiliars de tota mena, salaris i premis reglamentaris», i una altra de pessetes 411,757'08 a la partida 909 «Adquisició, distribució i utilització de material i altres despeses motivades pel servei de conservació ordinària de les carreteres i camins veïnals».

Art. 2.º Els esmentats augments de consignacions per a despeses seran coberts amb una ampliació d'igual import de 476,757'08 ptes., atribuïda a la partida 38 del Pressupost d'ingressos «Subvenció per a la conservació de camins», en virtut de la major aportació de l'Estat, segons ordre del Ministeri d'Obres Públiques del 24 de març d'enguany.

Palau del Parlament, 1.º d'agost del 1933.

